

Ng Chun So

Sławomir Oleszek
Gdańsk, 2021

zapomniany nauczyciel Wing Chun

Ng Chun So (吳仲素) był drugim z grona 16 uczniów mistrza Chan Wah Shun'a (陳華順). Pierwszym był jego starszy brat Ng Siu Lo (吳小魯). Z danych pochodzących od rodziny Yiu z Foshan wynika, że żył w latach 1880-1952, jednak co do daty urodzenia występują rozbieżności wobec innych źródeł.

Był przedstawicielem szkoły Shaolin Weng Chun, stworzonej i prowadzonej w Foshan przez mistrza Leung Jan'a (梁贊), przekazanej następnie około 1895 roku pod opiekę mistrza Chan Wah Shun'a.

Jego imię oraz postać nie zostały dotąd właściwie zbadane i opisane. W literaturze pozostaje znany jako drugi nauczyciel Yip Man'a, ale nie ulega wątpliwości, że to Ng Chun So był najbardziej wpływową osobistością w środowisku, po tym jak Chan Wah Shun ze względów zdrowotnych był zmuszony zaniechać aktywnego propagowania kungfu. Pewne jest to, że przez okres co

najmniej 10-letni 1910-1920 mistrz Ng czynnie nauczał chińskiego boksu i posiadał wysokie osiągnięcia trenerskie. Był odpowiedzialny między innymi za edukację trzech późniejszych „Bohaterów Wing Chun”, jakimi zostali ogłoszeni Yiu Choi, Yuen Kai Shan i Yip Man. Z uwagi na brak dostatecznej wiedzy o mistrzu Ng traktowanie tego nauczyciela, jako jedynie wspierającego rozwój Wing Chun w pierwszej połowie XX wieku jest ogromnym nieporozumieniem, pomniejszającym faktyczne zasługi, dzięki którym Wing Chun jak i Weng Chun kungfu przetrwały do dzisiaj.

Z rysu biograficznego wiemy, że Ng Chun So pochodził z zamożnej rodziny rzemieślniczej, zajmującej się produkcją ceramiki, która trafiała na rynki kantońskie. Poważnie praktykował sztuki walki, dlatego kiedy stan zdrowia Chan Wah Shun'a znacząco się pogorszył i wymagał rehabilitacji, to na jego ręce złożono obowiązek prowadzenia większości zajęć kungfu, a nie jak zgodnie z tradycją wypadało na ręce pierwszego ucznia Ng Siu Lo. Ten formalny gest Chan Wah Shun'a ustawił Ng Chun So na pierwszym planie, jako głównego mistrza szkoły Shaolin Weng Chun.

Po ostatecznym wycofaniu się Chan'a z treningów, Ng został nieformalnym przywódcą wiążącym foshajskich bokserów posługujących się metodami walki Leung Jan'a i wcześniejszych pokoleń tej linii. Uważa się, że Yip Man pobierał lekcje u Ng Chun So do około 1908 roku, ponieważ w tym czasie po raz pierwszy opuścił Foshan i udał się do Hong Kong'u celem kontynuowania nauki szkolnej.

Spośród oficjalnych miejsc, gdzie mieściła się siedziba mistrza Ng wymienia się salę treningową przy ulicy Shi Lu Tau. Jego szkoła stanowiła poważną konkurencję dla miejscowego klanu Choy Lee Fut oraz stowarzyszenia sztuk walki Chin Woo. Przede wszystkim zapewniała tradycyjne chińskie wychowanie, silnie związane z kulturą narodową wypierającą obce naleciałości.

W okresie lat 40-tych XX wieku, gdy na świecie prowadzone były na szeroką skalę działania wojenne, mistrz Ng znalazł schronienie przy rodzinie Yiu Choi'a. Dzięki temu ich kontakty treningowe pozostały żywe do końca życia mistrza, to jest do 1952 roku.

Trzy lata wcześniej, w 1949 roku po dojściu do władzy Mao Tse Tung'a, społeczność

chińskich sztuk walki została poddana retorsji, która nie oszczędziła środowisk Wing Chun i Weng Chun kungfu z Foshan, Shunde i najbliższego regionu. Z uwagi na tę okoliczność Yip Man jako oficer Policji Kuomintangu w obawie o swoje dalsze życie ponownie opuścił rodzinne miasto i z córką poprzez Macao wyruszył do Hong Kong'u.

Wkrótce zamknięto granicę Chin, którą obstawiono wojskiem. Wielu wybitnym bokserom nie udało się zmienić miejsca zamieszkania na bardziej bezpieczne i musieli poddać się oddziaływaniom i indoktrynacji nowej władzy.

Nieludzkie i poniżające traktowanie praktyków tradycyjnego wushu oraz idące za tym zamknięcie szkół walki było kontynuowane jeszcze w latach 60-tych XX wieku na podstawie partyjnych programów readaptacji i resocjalizacji podejrzanych społecznie elementów.

W 2002 roku rodzinna szkoła Foshan Wing Chun pochodząca od mistrza Yiu Choi'a otworzyła się na świat zewnętrzny i nazwisko Ng Chun So znowu stało się znane.

Okazało się też, że najważniejsze idee, koncepcje treningu i metody walki, których Ng Chun So nauczał Yiu Choi'a, Yuen Kai Shan'a i Yip Man'a nie uległy zatarciu. Nadal, w niezmienionej formie praktykowane są techniki walki długą tyczką, jakich nauczał Leung Jan, Chan Wah Shun, a za nimi Ng Chun So. Są znakiem rozpoznawalnym i charakterystycznym dla południowych systemów Wing Chun i Weng Chun kungfu. To powoduje, że w XXI wieku Wing Chun powraca w formie jaka stanowi jego pierwotną naturę.

Uwaga: portret mistrza Ng Chun So wykonał w dniu 18-02-2021 - Colin Thornton (UK)

